

PROGRAM ÉS ELŐADÁSKIVONATOK

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

**DEBRECENI EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI KAR**

2020. február 28.

A 2020. évi TDK Konferencia

Helyszíne: Torony I. emeleti előadó terem
DE EK, Nyíregyháza
Sóstói u.2-4.

Időpontja: 2020. február 28. (péntek) 9³⁰ óra

9³⁰ *Köszöntés*

Dr. habil Móré Marianna, egyetemi docens, tanszékvezető, dékán

Rusinné Dr. habil Fedor Anita, főiskolai tanár, általános és tudományos dékánhelyettes, intézetigazgató

9³⁵ *TDT beszámoló*

Jávorné Dr. Erdei Renáta, főiskolai docens tanszékvezető, TDT elnök

Plenáris előadás

9⁴⁵ **Dr. habil Zsuga Judit**, egyetemi docens, dékán
Egészség, betegség, fejben dől el.

10⁰⁵ Szünet

10²⁵ Szekció ülések

Egészségyszociológiai I. Szekció ülés

Helyszíne: Torony I. emeleti előadó terem

Az Értékelő Bizottság elnöke:

Rusinné Dr. habil Fedor Anita, főiskolai tanár, általános és tudományos dékánhelyettes, intézetigazgató

tagok: **Dr. Sántha Ágnes** adjunktus, szakkoordinátor

Jávorné Dr. Erdei Renáta főiskolai docens, tanszékvezető

Bodnár Vivienn HÖK, hallgató

Egészségyszociológiai II. Szekció ülés

Helyszíne: A épület 125-ös terem

Az Értékelő Bizottság elnöke:

Dr. Takács Péter, főiskolai tanár, intézetigazgató

tagok: **Ujváriné Dr. Siket Adrienn** főiskolai docens, tanszékvezető

Dr. Lukács-Márton Réka adjunktus

Tyukász Dávid HÖK, hallgató

12⁴⁵ **Értékelés (a szekciókban történik)**

13⁰⁰ **Ebéd – Kari Tanácsterem**

Egészségyszociológiai I. Szekció

1. Fodor Eszter Debreceni Egyetem – Egészségügyi Kar, Egészségügyi Informatika Tanszék
Egészségsszervező, Egészségügyi ügyvitel szakirány.
Az Észak-Alföldön és a Nyugat-Dunántúlon élők életmódjának többszemponútú vizsgálata.
Témavezető: Prof. HC Dr. habil Láczy Magdolna
2. Hornyák Erika Debreceni Egyetem – Egészségügyi Kar, Egészségügyi Informatika Tanszék.
A zenekari zenészek egészségügyi problémái.
Témavezető: Paulikné Varga Barbara
3. Maczkó Mónika Debreceni Egyetem – Egészségügyi Kar, Ápolástudományi Tanszék.
Az egészségügyi-, az állam és jogtudományi-, és az informatikai kar hallgatóinak egészségmagatartása a Debreceni Egyetemen.
Témavezető: Dr. Sárvány Attila
4. Oszlászki Zsófia Debreceni Egyetem – Egészségügyi Kar, Egészségügyi Informatikai Tanszék.
A közösségi média hatása az egészséges táplálkozásra.
Témavezető: Lövei-Kalmár Katalin
5. Sipos Melinda Debreceni Egyetem – Egészségügyi Kar, Védőnői módszertani és Népegészségi Tanszék.
Szülésznő hallgatók egészségmagatartása.
Témavezető: Gebriné Éles Krisztina
6. Tanka Bettina Debreceni Egyetem – Egészségügyi Kar, Egészségügyi Informatikai Tanszék.
Informatikai rendszerek korszerű és biztonságos üzemeltetése.
Témavezető: Tanka Attila
7. Turi Norbert Debreceni Egyetem – Egészségügyi Kar, Ápolás és Betegellátás Ápoló szakirány, IV. Évf.
A vérplazma donáció egészségjavító hatásai.
Témavezető: Újváriné Dr. Siket Adrienn

Egészségpszichológiai II. Szekció

1. Bartha Fatime Debreceni Egyetem – Egészségügyi Kar, Védőnői módszertani és Népegészségtani Tanszék.
A szimulációs babával kapcsolatos tapasztalatok.
Témavezető: Dr. Sárváry Andrea Gabriella
2. Csécs András Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Marosvásárhelyi Kar Alkalmazott Társadalomtudományi Tanszék.
Káros szenvedély: egyetemi hallgatók alkoholfogyasztása.
Témavezető: Dr. Harangus Katalin
3. Csomaközi Daiana Debreceni Egyetem – Egészségügyi Kar, Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék, védőnő szakirány.
A felnőtt lakosság egészség felmérése a partiumi Csokalyon
Témavezető: Jávorné Dr. Erdei Renáta
4. Fehér Alexandra Debreceni Egyetem – Egészségügyi Kar, Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék, szülésznő szakirány.
A szülésznők pályaelhagyása.
Témavezető: Gebriné Éles Krisztina
5. Gábor Éva Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Marosvásárhelyi Kar, Alkalmazott Társadalomtudományok Tanszék.
Egészségfejlesztés az elemi iskolában: kézmosási ismeretek és szokások.
Témavezető: Dr. Sántha Ágnes
6. Kohut T. Yoram Debreceni Egyetem – Egészségügyi Kar, Alkalmazott Társadalomtudományi Tanszék, Egészségügyi Szociális Munka I. évf.
Az egészségügyi szociális munka lehetséges színterei az egészségügyi alapellátásban.
Témavezető: Dr. Jóna György
7. Kruták Nikoletta Anita Debreceni Egyetem – Egészségügyi Kar, Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék, szülésznő szakirány, IV. évf.
A szülésznők alternatív fájdalomcsillapító módszerekkel kapcsolatos ismereteinek, és azok alkalmazásához való viszonyulásának vizsgálata.
Témavezető: Gebriné Éles Krisztina

A konferencia lebonyolítását az NTP-HHTDK-19-0064-es számú, Generációk közti tudomány című pályázathoz kapcsolódóan a Nemzeti Tehetség Program, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő és az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet támogatta.

Az Észak-Alföldön és a Nyugat-Dunántúlon élők életmódjának többszemponútú vizsgálata.

Fodor Eszter

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Egészségügyi Informatikai Tanszék, Egészségsszervező,
Egészségügyi ügyvitel szakirány

Témavezető: Prof. HC Dr. habil. Lácay Magdolna

Két határmenti régió – az Észak- Alföld és a Nyugat-Dunántúl - összehasonlító elemzésének eredményeinek bemutatása, amelynek során az életmódbeli különbségek legjellemzőbb megnyilvánulásait statisztikai adatok és saját kérdőíves felmérés alapján vázolja fel a dolgozat. A két határmenti régióban élők eltérő adottságait a rendszerváltás óta eltelt idő a stratégiai fejlesztési programok hatásának a kétoldalú vizsgálata során elsősorban az esélyegyenlőség vagy hiánya, az egészségi állapot, a foglalkoztatás/munkanélküliség és az elvándorlás sajátosságai kiemelt szempontjainak bemutatásával az a cél, hogy a két régió közötti távolság csökkentéséhez használható információkat keressek.

A zenekari zenészek egészségügyi problémái

Hornyák Erika

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Egészségügyi Informatika Tanszék

Témavezető: Paulikné Varga Barbara

Kutatásaimban a zenekari zenészek egészségügyi problémáival foglalkozom, szakmájuk okozta károsodásokat vizsgálom. Rávilágítok a zeneiskolás kortól előforduló problémákra. Felmérem a lehetséges megoldásokat.

A kutatás egy szimfonikus zenekar tagjai között történt. Hangszercsoportonként megvizsgáltam, hogy a zenészeknek milyen egészségügyi problémát jelent a mindennapi munkavégzés. A megbízható eredmények érdekében többféle kutatási módszert alkalmaztam. Három egyéni interjút készítettem, amik egyenként 45 percet vettek igénybe.

A kutatás része az általam elkészített kérdőív, amit 66 fő szimfonikus zenekari tag töltötte ki, anonim módon. Különbőféle szempontból mértem fel az előforduló problémákat. A dolgozatomban külföldi összehasonlításaként a svájci és németországi vonatkozásokat kutattam. A svájci egészségmenedzsment projekt alapjául szolgál a Németországban zajló történéseknek. Az ún.

Alexander technika kialakulása nagy segítséget nyújt a muzsikusoknak az egészségügyi problémák javítása érdekében.

A Magyarországra vonatkozó kutatás során a tapasztalatom, hogy hazánkban jóval kisebb hangsúlyt fektetnek a muzsikusok egészségének védelmére, annak ellenére, hogy már Kodály Zoltánnak köszönhetően a Zeneakadémián dr. Kovács Géza által megkezdődött a zenészek és a pedagógusok egészségtudatos életmódra való felkészítése.

A kérdőívek és interjúk kiértékelése alapján javaslatokat tettem a zenészek egészségügyi helyzetének javítására. A stressz kezelése lényeges már fiatal kortól kezdve. A munkáltatónak a munkavégzés helyén megfelelő eszközöket kell biztosítani: ergonomikus székek, jó minőségű kottapult lámpák, világítás, zajvédő állvány, plexi. Indokolt egy zenekari masször, egy pszichológus alkalmazása, úszóbérlet vagy aerobik bérlet, mint munkabéren kívüli juttatás. Kötelezővé lehetne tenni a gyógytornát a zenészek szolgálataiba építve. Valamint Magyarországon egy egységes egészségmenedzsment létrehozása a szimfonikus zenekarokra vonatkozóan.

**Az Egészségügyi-, az Állam és Jogtudományi-, és az Informatikai Kar hallgatóinak
egészségmagatartása a Debreceni Egyetemen**

Maczkó Mónika

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Ápolástudományi Tanszék

Témavezető neve: Dr. Sárváry Attila

A fiatal felnőttek körében egyre elterjedtebbé vált a dohányzás, az alkoholfogyasztás, az energiaiital fogyasztása, valamint akár a különböző drogok kipróbálása.

A kutatás célja az egészségmagatartás felmérése a Debreceni Egyetem nappali tagozatos hallgatói körében az Informatikai Karon és az Állam- és Jogtudományi Karon, valamint az Egészségügyi Karon.

A keresztmetszeti vizsgálatban 413 fő (33,7%-a férfi, 66,3%-a nő) első, másod, illetve harmad évfolyamos hallgató vett részt. Az önkéntes, anonim on-line kérdőív alapja az ELEF kérdőív 2014-es változata volt. Az adatokat az SPSS (verzió 22.0) szofverrel dolgoztam.

A 413 fő válaszadó 35%-a dohányzik (ffi: 34,5%, nő: 34,7%), míg az ELEF 2014-es kutatása szerint a válaszadók 32%-át érintette. A válaszadók 39%-a (ffi: 30,9%, nő: 43,0%) már kipróbálta az E-cigarettát. Az alkoholfogyasztás tekintetében a 413 fő kitöltő 16%-a havonta, 45%-a ritkábban, mint havonta, míg elenyésző százalékuk fogyaszt naponta alkoholt. A részegség jellemzően a férfiak körében gyakori. A kutatásban a hallgatók 16%-a próbált már ki illegális szert, az elmúlt 12 hónapban legalább 10-szer fogyasztók aránya azonban alacsony (2%). Az energiaiital fogyasztás gyakoriságának kutatásából kiderült, hogy a 413 fő válaszadó 12%-a naponta, 22%-a hetente, míg a

27%-a a hallgatóknak soha nem fogyasztja. Az energiatartalmat a válaszadók nagytöbbsége az élelénkítő hatása miatt fogyasztja.

Az elvégzett kutatás szerint a hallgatók körében a vizsgált rizikófaktorok közül a dohányzás a legelterjedtebb, de gyakori volt az energiatartalmú fogyasztása is körükben. A felmérésben érintett kar hallgatói körében elsődlegesen a dohányzás és az energiatartalmú fogyasztás csökkentésére irányuló megelőzési programok szükségesek.

A közösségi média hatása az egészséges táplálkozásra

Oszlánszki Zsófia

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Egészségügyi Informatikai Tanszék

Témavezető: Lövei-Kalmár Katalin

Az egészséges táplálkozás egyre népszerűbb a fogyasztók körében, mindez köszönhető a gyors információáramlásnak, az internetnek valamint a közösségi média fokozott használatának is. A közösségi média művelése a mai korban elengedhetetlen, a generációs szakadékokat eltünteti. A benne közölt tartalom véleményformáló hatással bír és befolyásolja a társadalom tagjait. A marketing tevékenységnek köszönhetően pedig a jelenlét a vállalatok számára is fontos. A megjelenő reklámok vezéralakjai az influencerek, akik véleményükkel irányítják a közösségi média felhasználóit.

Kutatásom célja volt a közösségi média és az egészséges táplálkozás szakmai hátterének felkutatása. Ezt követően a köztük lévő kapcsolat és egymásra hatásuknak megállapítása. Továbbá megvizsgáltam, hogy a közösségi médiában megjelenő egészséges táplálkozással foglalkozó tartalmak mennyire befolyásolják a felhasználók táplálkozási, vásárlási és média fogyasztási szokásait.

A kutatásom során interneten elérhető Google Űrlapok segítségével létrehozott kérdőíves primer kutatási módszert alkalmaztam. A vizsgálat űrlapját számos egészséges táplálkozással, életmóddal foglalkozó Facebook csoportban tettem közzé. Adatelemzés során leíró és haladó statisztikai módszereket alkalmaztam. A kérdőív elemzése Microsoft Office Excel 2016 táblázatkezelő program segítségével történt. Ezt követően hipotézisek felállításával is analizáltam a kutatásban részt vevők válaszait, melyeket az IBM SPSS Statistics 22 szoftver által értékeltem ki.

A kutatás eredményei azt mutatják, hogy az egészséggel, egészségi állapotot meghatározó tényezőkkel, valamint az egészséges táplálkozással kapcsolatban észlelhető a közösségi média jelentős hatása. A reklámtevékenység pedig nagy mértékben befolyásolja a szénhidrátcsökkentett és cukormentes termékek vásárlási szokásait. Továbbá a márkahűség kialakulásában jelentős szerepe van a híres emberek véleményének.

A szakirodalmi adatok és a saját kutatásom eredményei azt mutatják, hogy a közösségi médiában megjelenő tartalmak egyre inkább meghatározzák gondolatainkat. A digitális bennszülöttek világában a döntéseinket nagyban befolyásolják az influencerek. Az X és Y generáció számára pedig

ők a jövő és jelen kor legnagyobbjai. Ma már az információt nem az orvosoktól szerezzük be, hanem inkább a különböző médiafelületekről. Továbbá az egészséges táplálkozásra való hajlam, mint trend már hazánkban is megjelent azonban még nagyon újkeletű dolognak számít.

Szülésznő hallgatók egészségmagatartása

Sipos Melinda

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Védőnői módszertani és Népegészségi Tanszék

Témavezető: Gebriné Éles Krisztina

Az egészségügyben az egészségnevelés, egészségmagatartás azon alappillérek, melyek a szülésznő munkáját, munkakörülményeit, életét befolyásolják. Egészségügyi szakemberként fontos, hogy segítő munkánkat megfelelő szakmai felkészültség mellett hitelesen tudjuk végezni. Elengedhetetlen, hogy olyan életmódbeli, valamint az egészségre vonatkozó tanácsokat adjunk, melyeket mi magunk is követünk, a tudás mellett tapasztalatokkal is tudjunk szolgálni. A WHO 2020-ig megfogalmazott stratégiai tervében is ezeket a tényezőket emeli ki: egy jól képzett, jó testi és lelki egészségnak örvendő szülésznő jó példaként állítható fel a kliensek elé, nem utolsósorban megfelelő minőségi munkát tud ezáltal végezni.

Kutatásom során arra voltam kíváncsi, hogy a szülésznő hallgatók körében milyen az általános egészségi állapot, mit tesznek az egészségük megőrzése érdekében. Emellett, hogy az egészségügyi tanulmányokban eltöltött idő mennyiben befolyásolja a hallgatók egészségükhöz való hozzáállását. Történt-e életmódbeli változás annak hatására, hogy tanulmányaik során egyre több tudás, ismeret birtokába kerültek, melyeket saját egészségük fenntartására/helyreállítására tudnak fordítani. Felmérésem elkészítése a Debreceni Egyetem egészségügyi Kar szülésznő hallgatói között zajlott a 2018/2019-es tanév tavaszi félévben, február és április közötti intervallumban.

Saját szerkesztésű kérdőívet használtam a vizsgálat kivitelezésére. Változatos eredményeket kaptam a kérdőívek évfolyamonkénti elemzése során. Általánosságban elmondható, hogy az első-, és negyed évfolyam között lényeges, fejlődő változások voltak megfigyelhetők minden vizsgált területen. Ebből jutottam arra a következtetésre, hogy az egészségügyi tanulmányokban eltöltött évek, és az ezzel párhuzamosan megszerzett egyre több tudás pozitívan hat a hallgatók egészségmagatartásukra vonatkozóan.

Informatikai rendszerek korszerű és biztonságos üzemeltetése

Tanka Bettina

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Egészségügyi Informatikai Tanszék

Témavezető: Tanka Attila

A számítógépek segítségével dolgozzuk fel és tároljuk a keletkező adatokat. Mivel ezek lehetnek személyes és nem publikus jellegű adatok is, így minden eddigénél nagyobb szerepet kap manapság az informatikai biztonság. A dolgozatom célja, hogy részletesen körüljárjam, azokat a hagyományos és korszerű biztonsági megoldásokat, amelyek együttes betartásával megakadályozhatók az adatvédelmi incidensek. A kutatásom célja pedig, hogy konkrétan megvizsgáljam egy egészségügyi intézmény, a Debreceni Bőr-gyógyászati Klinika információbiztonságát. Választ keresek a következő kérdésre: Vajon a Debreceni Bőrgyógyászati Klinika információbiztonsággal kapcsolatos megoldásai megfelelnek-e a szakirodalom által felállított követelményeknek?

Kérdőívek segítségével mértem fel az információbiztonsági tudatosságot a felhasználók, a rendszergazda és a vezető körében. Többek között fény derült arra, hogy nincs különbség a felhasználói kérdőívet kitöltők körében azok információbiztonsági tudatossága között, akik soha, egyszer vagy rendszeresen részt vesznek informatikai képzéseken. Valószínűleg ennek az a magyarázata, hogy ezeken a képzéseken lehet, hogy nem az információbiztonsággal kapcsolatos ismeretek vannak előtérben, hanem inkább a klinikai programok használatának ismertetése. Továbbá látszik, hogy a rendszergazda és a vezető elkötelezettsége az informatikai biztonság iránt befolyásolhatja a felhasználók elkötelezettségét.

A vérplazma donáció egészségjavító hatásai

Turi Norbert

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Ápolás és Betegellátás Ápoló szakirány, IV. Évfolyam

Témavezető: Ujváriné Dr. Siket Adrienn

A vérplazmának számos olyan egészségjavító hatása van, ami nem olyan látványos és köztudott, mint az, hogy életmentő gyógyszereket csinálnak belőle. Ezek közül van néhány, ami a pszichológiai és szociológiai részét érinti az ember egészségének: segíteni másokon, a törődés, anyagi kompenzációból származó életminőség javítás és pénzügyekkel kapcsolatos stressz enyhítése, szocializáció, hasznosság érzete, valamint a megnyugvás és magabiztosság az orvosi vizsgálatok

miatt. Ezek visszavezethetőek a Maslow szükséglet-hierarchia piramishoz. Ezenfelül vannak biológiai-élettani egészségjavító hatásai is.

A plazmadonáció többféle kalóriaveszteséget eredményez ezért a rendszeres donáció hozzájárul ahhoz, hogy a donor súlya ideális maradjon. A plazmaadásnál egészségnevelés és ösztönzés az egészséges életmódra is biztosított a donornak, ami további pozitív hatással bír az általános egészségre. A plazmacenterhez való eljutás alapvető mozgásra kényszeríti a donort. Ezek a stressz-redukáló, mozgásra motiváló, egészségnevelő és kalóriaveszteséget okozó hatások sok betegség kialakulását csökkenthetik vagy kivédhetik teljesen, pl. a cukorbetegség, szív és érrendszeri betegségek, pszichés gondok. Ezek a betegségek népbetegségeknek bizonyulnak, így bármi, ami ezek enyhítésére szolgál és viszonylag egyszerűen kivitelezhető azt érdemes kihasználni és hasznosnak tekinteni.

A kutatásom egy kérdőívből és adatgyűjtésből állt, amiben a plazmaadás és a súly közötti összefüggést vizsgáltam. Ezenkívül az irodalmi forráskutatás is a fontos része volt a vizsgálatnak, amit az adott témában jártas szakembereknek a kutatásai alapján vezettem le. Ezekből összességében arra lehet következtetni, hogy a plazmaadás hozzájárul a kedvezőbb súly fenntartásához és egy egészségesebb életmódhoz.

A szimulációs babával kapcsolatos tapasztalatok

Bartha Fatime

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Védőnői módszertani és Népegészségtani Tanszék

Témavezető: Dr. Sárváry Andrea Gabriella

A szimulációs baba program a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karának Védőnő szakos hallgatóinak IV. félévében az Egészséges gyermek fejlődése, gondozása tantárgy keretein belül kötelezően teljesítendő gyakorlat. Ez egy háromnapos szimulációs program, amely során a baba szükségleteit (éhség, pelenka csere, alvás stb.) kell kielégíteni úgy, hogy egy percen belül kell a megfelelő intézkedést elvégezni. A baba méri és rögzíti a három nap alatt a hallgató teljesítményét, amelyet a szimulációs program végén százalékos formában írja ki és értékeli, aminek alapja a gyakorlati jegy meghatározása. A program célja, hogy a hallgatók megismerjék és átélhessék egy baba gondozásának nehézségeit, módszereit és örömeit.

Kutatásom célja az, hogy a szimulációs programot sikeresen elvégzett hallgatóknál hasonló tapasztalatok és élmények alakulnak-e ki, mint az újdonsült anyukáknál. Továbbá, hogy létrejönnek-e azok a kötődések, érzések, amelyekről az anyukák beszámoltak az anyává válás során.

A kutatási módszerem, hogy interjú formájában kérdezem meg a résztvevőket, amit a jövőben valósítok meg. A két csoport válaszait összehasonlítva és értékelve vonom le az összefüggéseket és a tanulságokat. Az eredményeket felhasználva esetlegesen javaslatokat teszek a szimulációs baba program hatékonyságának növelése érdekében.

Kérések fő csoportjai a következők:

- első találkozás a babával
- legkönnyebb/legnehezebb helyzetek
- környezet reakciója
- gondozási feladatok
- hangulatváltozások

A hallgatók csoportjából várhatóan 20 fővel, valamint az édesanyák csoportjából is hasonló létszámmal szeretném elkészíteni az interjút. A védőnő hallgatókkal a 2019/2020 tavaszi félévben tervezem elkészíteni a beszámolókat közvetlenül a program teljesítése után. Ezt követően az anyukákkal veszem fel a kapcsolatot. Fontos kiemelni, hogy olyan anyukákkal készítem el az interjút, akiknek félévesnél kisebb gyermekük van, és lehetőleg elsőszülött.

Célszerűnek tartom a nyári gyakorlatom során a szülőfalumban, Biharnagybajomban elkészíteni az interjúkat, mivel így tudok a lehető legtöbb anyukát megkérdezni, ezáltal pontosabb eredményt kaphatok.

A két csoport kérdései nem teljesen egyeznek meg. A hallgatók számára további kérdések vannak a babáról és a szimulációs programról, míg az anyukáktól a kismama időszakról teszek fel kérdéseket. Ezzel segítve a szimulációs program hatékonyságát és fejlesztését, valamint több információt szerezve a várakozási időről.

Káros szenvedély? Egyetemi hallgatók alkoholfogyasztása

Csécs András

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Marosvásárhelyi Kar
Alkalmazott Társadalomtudományi Tanszék

Témavezető: dr. Harangus Katalin, adjunktus

Az egyetemi hallgatók a fiatal felnőttek csoportjának egy jelentős részét képezik. Ők fogják képviselni a jövő értelmiségét, a társadalom fontos szereplői lesznek, így egészségmagatartásuk mintául szolgál majd. Az elemzések szerint a családi háttértől, a barátoktól való elszakadás a tanulmányokkal járó nehézségek, a szülői kontroll és monitoring csökkenése, a hallgatói életmódhoz kapcsolódó tényezők (szabadidős tevékenységek, hallgatói csoportokhoz való tartozás) hatására

nagyobb valószínűséggel fordulhatnak elő a fiatalok körében olyan egészségkárosító magatartásformák, mint a nagy mennyiségű alkoholfogyasztás (Kovács, 2018).

Kutatásomban az egészségrizikó-magatartás egyik dimenzióját, a nagy mennyiségű alkoholfogyasztás gyakoriságát vizsgálom. Arra keresem a választ, hogy miként befolyásolják szocio-kulturális és demográfiai tényezők a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem hallgatóinak egészségkárosító magatartását. A felmérés kutatási eszközeként egy saját szerkesztésű on-line kérdőívet használok. A kapott adatokat az SPSS statisztikai programmal elemzem.

A felmérés eredményei segítséget nyújthatnak abban, hogy be tudjuk azonosítani azokat a hallgatói csoportokat, amelyek fokozottan veszélyeztetettek az alkoholfogyasztás, mint egészségkárosító magatartásforma tekintetében, valamint lehetőséget biztosít a célzott intervenciók kidolgozására a serdülők és fiatal felnőttek alkoholfogyasztás problémáira vonatkozóan (Hunt és Eisenberg, 2010).

A felnőtt lakosság egészség felmérése a partiumi Csokalyon

Csomaközi Daiana

Debreceni Egyetem, Egészségügyi Kar, Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék, védőnő szakirány

Témavezető: Jávorné Dr. Erdei Renáta

Az Európai unió átlagához viszonyítva észrevehető Magyarország és Románia lemaradása az egészségi állapotot érintő adatokat nézve. A lakosság egészségi állapotát jellemző mutatók szoros összefüggést mutatnak adott ország társadalmi, gazdasági fejlettségével. Az egyén egészségi állapotát, a megelőzést és a gyógyítási, rehabilitációs lehetőségeket befolyásolja az egészségügyi rendszerhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés és az egyes információkhoz való hozzáférés lehetősége is. Különös figyelmet kell fordítanunk a falvakban, kisebb településeken élőkre. A szocioökonómiai státusz, ezen belül az anyagi körülmények hatása is kifejezett és bizonyított a vélt egészségi állapotot tekintve. Romániában az átlag bér 2080,00 lej ezen belül Csokalyon, ahol vizsgálatomat végeztem 1241,58 lej.

A vizsgálat célja a partiumi Csokaly településen élő felnőtt lakosság vélt egészségi állapotának, egészségmagatartásának és az azt befolyásoló tényezőknek a vizsgálata.

A kutatás a Nyíregyháza életminősége Háztartáspanel kutatáshoz kapcsolódva valósult meg 2019-ben, Romániában, ezen belül elsőként Nagyváradon, majd a szintén Bihar megyei Csokalyon. Célcsoportom a magyarajkú felnőtt lakosság volt. Adatgyűjtésem során kérdőíves adatfelvételt végeztem, 230 kérdőív került kiosztásra, melyből 207 volt értékelhető. Az adatok elemzése SPSS programcsomag segítségével jelenleg is folyik.

Eredmények: Előzetes eredményeink azt mutatják, hogy Csokalyon a lakosság 38,6%-ban vallja egészségi állapotát elfogadhatónak, ami egy jelentősen magasabb arányt képvisel, mint az országos átlag, ami 25,7%. Romániában az országos statisztikai eredmények szerint a magasvérnyomás

betegség kiemelkedően gyakori, majdnem minden 5. embert érint, míg Csokalyon a válaszadók körében 24,6%-ban diagnosztizáltak magasvérnyomást. A megkérdezett lakosság 18,8%-a dohányzik, napi rendszerességgel 33,8%. A válaszadók 31,4% már több mint egy éve nem találkozott háziorvosával saját egészsége érdekében.

Következtetések: Előzetes eredményeink alapján elmondható, hogy a mintába bekerült felnőtt lakosság egészségi állapota elfogadható, több területen mutatkoznak beavatkozási pontok. A kutatás lezárását követően egy olyan javaslatcsomag válik elkészíthetővé, mely lehetőséget nyújt a helyi szakemberek számára a lakosság egészségi állapotának pozitív irányú befolyásolására.

A szülésznők pályaelhagyása

Fehér Alexandra¹, Gebriné Éles Krisztina², Molnárné Grestyák Anita²

¹Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szülésznő szakirány IV. évf.

²Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Nyíregyháza

Témavezető: Gebriné Éles Krisztina

Az utóbbi években egyre nagyobb problémát jelent az egészségügyi dolgozók alacsony létszáma és a nem megfelelő mértékű utánpótlás megvalósulása. Ez a jelenség a szülésznők körében is megfigyelhető. A szülésznők létszáma tizenegy év alatt (2006-2017) 36,3%-os csökkenést mutatott a Magyar Ápolási Egyesület Szülésznő szekciójának vezetője által végzett felmérés eredményei alapján. További létszámcsökkenés várható, a dolgozók előregedése, nyugdíjba vonulása miatt. Az utánpótlás pedig, nem fedezi a létszámhiányt, mivel a főiskolai képzésben részt vevő hallgatók száma is évről – évre csökken, 5 év alatt 11,59 %-al lett kevesebb a nappali tagozatos hallgatók létszáma. A végzett szülésznő hallgatók létszámát befolyásolja, a képzés alatti „lemorzsolódás”, és a szakirányváltás mértéke is.

Kutató munkánk során célunk volt megkeresni azokat a szülésznő hallgatókat, akik a képzés során szakirányt váltottak, vagy elhagyták a képzést „lemorzsolódtak”. Körükben vizsgáltuk azt, hogy milyen indíttatásból választották a szülésznői hivatást, milyen okai, háttér tényezői voltak a szakirányváltásuknak, vagy a szülésznői képzés elhagyásának.

Kutatás módszere: A vizsgálat során saját szerkesztésű kérdőívet használtunk, melyet a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karának II., III. és IV. éves szakirányt váltott volt szülésznő hallgatóinak körében osztottunk ki. Az eredmények feldolgozása során leíró statisztikai eljárásokat alkalmaztunk.

Az eredmények feldolgozása jelenleg meg folyamatban van.

Egészségfejlesztés az elemi iskolában: kézmosási ismeretek és szokások

Gábor Éva

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Marosvásárhelyi Kar, Alkalmazott
Társadalomtudományok Tanszék

Témavezető: Dr. Sántha Ágnes

A helyes kézmosás több fertőző betegség terjedésének megakadályozásához járul hozzá, a személyes higiénia alapja. Kutatásom célja az elemi iskolások ismereteinek és szokásainak felmérése a kézmosásról. Központi kutatási kérdésem, hogy milyen ismereteik és szokásaik vannak a kézmosással kapcsolatosan a marosvásárhelyi elemi tagozatos diákoknak, illetve hogyan változnak azok egy négy tanórás egészségfejlesztőm program nyomán.

Kutatásunkban a Marosvásárhelyi Szász Adalbert Sportiskola magyar tagozatos, 0-4. osztályos diákjait kérdeztük meg az MTA-TANTUdSZ kutatócsoport által kidolgozott bemeneti és kimeneti kérdőívvel. A két adatfelvételre és az egészségfejlesztő tevékenységre 2018 májusában került sor, az elemszám 84 fő. A válaszadók kiléte titkosított, kódokat használtunk a két időpontban történő azonosításukra.

A kézmosással kapcsolatban a kisiskolások tudását, szokásait és attitűdjeit vizsgáltuk. A kortársoktatás módszerével végzett egészségfejlesztő tevékenység nyomán a tudásdimenzióban nagy mértékű, a szokások tekintetében mérsékelt javulást mértünk.

A közösségi egészségfejlesztés az egészségi állapot javításának hatékony eszköze kisiskolás korban.

Az egészségügyi szociális munka lehetséges színterei az egészségügyi alapellátásban

Kohut T. Yoram

Debreceni Egyetem, Egészségügyi Kar, Alkalmazott Társadalomtudományi Tanszék
Egészségügyi szociális munka (MA/MSc), I. évf.

Témavezető: Dr. Jóna György

Hazánkban, az egészségügyi ellátórendszerben csak a fekvőbeteg ellátó intézményekben dolgoznak szociális munkások. Az egészségügyi dolgozó/ orvos- beteg találkozások jelentős része az alapellátásban zajlik, ahol jelenleg nem dolgoznak szociális munkások. Kutatásom témája az egészségügyi szociális munkás lehetséges helye, szerepe az egészségügyi alapellátási rendszerben. Munkám során az egészségügyi szociális munka színtereit, feladatait kívánom meghatározni az egészségügyi alapellátás rendszerében.

Célom, hogy rávilágítsak arra, hogy az egészségügyi alapellátásban működő praxisközösségekben helye van, és fontos szerepe lehet az egészségügyi szociális munkának. Kutatásom célja továbbá, hogy megvilágítsam, a praxisközösség által ellátott területen élő halmozottan hátrányos helyzetű embereknél, családoknál milyen lehetséges szerepe van az egészségmagatartásában és egészségfejlesztésében az egészségügyi szociális munkának.

Munkám első fázisában az elméleti háttér megalapozásához az ebben a témában írt szakirodalmakat, könyveket, tanulmányokat, folyóiratokat használok fel, valamint az interneten elérhető dokumentumokat is tanulmányozom. Előadásomban az irodalom feldolgozás eredményeit mutatom be. A kutatás második fázisában, melyre 2020-ban kerül sor, interjúkat készítek, a praxisközösség szakembereivel (háziorvosok, népegészségügyi koordinátor, praxisnővérek, dietetikus, gyógytornász, egészségpszichológus), a területen dolgozó szociális szakemberekkel az önkormányzatok érintett szakembereivel, a szolgáltatásokat igénybe vevő lakosokkal, valamint a megfigyelés technikájával is mélyítem ismereteimet. A munkám utolsó részében elemzem az interjúkat és összefoglalom tapasztalataimat.

A szülésznők alternatív fájdalomcsillapító módszerekkel kapcsolatos ismereteinek, és azok alkalmazásához való viszonyulásának vizsgálata

Kruták Nikoletta Anita¹, Molnárné Grestyák Anita², Gebriné Éles Krisztina²

¹Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Szülésznő hallgató IV.évf.

² Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Védőnői Módszertani és Népegészségtani Tanszék

Témavezető: Gebriné Éles Krisztina

A szülési fájdalom megszüntetésének, mérséklésének lehetősége ősidők óta foglalkoztatja az embereket, noha a szülést kísérő fájdalom különlegesnek minősül, hiszen az emberi szervezet egyetlen olyan élettani folyamata, amelyet fájdalom kísér. A szülés alatti fájdalom legfőbb jellemzője, hogy rendkívüli módon változatos a minősége, helye, jellege szerint. A vajúdas ideje alatti fájdalomcsillapító módszereket alapvetően két nagy csoportba lehet sorolni, úgymint a gyógyszeres és a gyógyszer nélküli fájdalomcsillapítási eljárások. A nem gyógyszeres fájdalomcsillapító módszerek nagy része a komplementer medicina valamelyik ágát foglalja magába.

A kutatásunk során célunk volt vizsgálni a szülésznők alternatív fájdalomcsillapítási lehetőségekkel kapcsolatos, véleményét, ismeretét, azt, hogy milyen gyakorisággal alkalmazzák / vagy nem alkalmazzák a mindennapi munkájuk során, mely módszereket részesítik előnyben. Vizsgáltuk továbbá azt is, hogy lenne-e igényük a különböző alternatív módszerekkel kapcsolatos képzésekre. Kutatás módszere: keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk, saját szerkesztésű kérdőív alkalmazásával a szülésznők körében.

Az adatok feldolgozása SPSS.23 szoftver alkalmazásával zajlott. Leíró statisztikai módszerek mellett, keresztábra elemzést és Khi-négyzet próbát alkalmaztunk, a csoportok véleménye közötti eltérések vizsgálata során.

Eredményeinket az életkor, az iskolai végzettség, és a szülésznői munkakörben ledolgozott évek száma alapján létrehozott csoportokban vizsgáltuk. Eredményeink birtokában azt várjuk, hogy képet kapunk az alternatív eljárások használatáról, továbbá arról, is hogy milyen igényeik lennének a szülésznőknek a különböző módszerek alkalmazására esetleg oktatására vonatkozóan. Az eredmények feldolgozása még folyamatban van.

A kiadvány elkészítését és a konferencia lebonyolítását az NTP-HHTDK-19-0064-es számú, Generációk közti tudomány című pályázathoz kapcsolódóan a Nemzeti Tehetség Program, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő és az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet támogatta.